

Üldarstiabi kättesaadavus 2017. aasta I poolaastal

Sissejuhatus

Üldarstiabi kättesaadavust jälgitakse külastades perearstide tegevuskohti. Kontrollide eesmärk on hinnata, kas perearstid võimaldavad patsientidele juurdepääsu perearstiabile õigusaktides ja Haigekassaga sõlmitud lepingu tingimustel. Üldarstiabi teenuse kättesaadavuse kontrolli viivad läbi haigekassa usaldusarstid.

Tulemused

2017. aasta I poolaastal viidi üldarstiabi teenuse kättesaadavuse kohapealne hindamine läbi 234 nimistu juures (I kvartalis 143 nimistu ning II kvartalis 91 nimistu juures) so kokku 29,2% kõigist nimistutest. Üldarstiabi teenuse kättesaadavuse jälgimist viiakse läbi lisaks perearsti põhivastuvõtukohale ka kõrvaltegevuskohtades. 2017. aasta I poolaastal külastati kokku 96 tegevuskohta sh 88 põhitegevuskohta ning 8 kõrvaltegevuskohta (tabel 1). 49 tegevuskohas (so 20,2% kontrollitud tegevuskohtadest) ei tuvastatud mitte ühtegi puudust. Asutusi, kus tuvastati rohkem kui 10 puudust, oli 41 (16,9% kontrollitud tegevuskohtadest).

Perearsti vastuvõtule pääsemine

Ägeda tervisehäirega patsient peab pääsema vastuvõtule pöördumise päeval, teised patsiendid viie tööpäeva jooksul.¹ **Ägeda tervisehäirega** patsiendid ei pääsenud perearsti vastuvõtule pöördumise päeval **ühes tegevuskohas**. Mujal oli vastuvõtt nõuetekohaselt tagatud. **Mitteägeda tervisehäirega** (st teistel juhtudel) pääsesid patsiendid vastuvõtule tähtaegselt **kõikides** kontrollitud tegevuskohtades.

Perearsti tegevuskoha lahtiolekuajad

Perearsti tegevuskoht peab olema avatud ja patsientide vastuvõtule registreerimine tagatud tööpäeviti vähemalt kaheksa tundi päevas. Esimene nõue oli täitmata 13 tegevuskohas (so 5,3% kontrollitud tegevuskohtadest). Teine nõue - vastuvõtule registreerimise tagamine vähemalt 8 tundi päevas - oli täitmata 9 tegevuskohas.

¹ Haigekassa kontrollib vastuvõtule pääsemise aega Sotsiaalministri määruses „Perearsti ja temaga koos töötavate tervishoiutöötajate tööjuhend“ § 5 lõikes 4 tulenevat kohustust võimaldada patsiendile vastuvõtt ägeda tervisehäire puhul pöördumise päeval ning teistel juhtudel viie tööpäeva jooksul.

Vähemalt ühel päeval nädalas peab vastuvõtt olema kuni kella 18.00-ni. Sellele nõudele ei vastanud 14 tegevuskohta. Pereõe iseseisev vastuvõtt oli nõuetekohases mahus tagamata 7 tegevuskohas. Kokku oli kättesaadavusega seotud nõuete täitmine täielikult tagatud 85,2% kontrollitud tegevuskohtadest.

Muude üldarstiabi kättesaadavust puudutavate nõuete täitmine

Perearsti tegevuskohas läbi viidud kontrollide puhul pöörati tähelepanu lisaks vastuvõtule pääsemise tähtaegsusele ka muudest perearsti tööjuhendis ja üldarstiabi lepingus kättesaadavust reguleerivatest sätetest kinnipidamisele.

Vastuvõtuaegade jm teabe väljapaneku kontrollimisel olid kõik nõuded täidetud 23,0% kontrollitud tegevuskohtadest.

Muudatustest töökorralduses (lahtiolekuajad, töökorraldus puhkuste ajal, pereõe töölt lahkumine ja tööle võtmine) oli haigekassat nõuetekohaselt teavitatud 80,7% tegevuskoha osas.

Tabel 1. Kontrollitud tegevuskohad maakondade järgi 2017. aasta I poolaastal.

Maakond	Kontrollitud tegevuskohti (N)				
	Põhitegevuskohti	Kõrvaltegevuskohti	Tegevuskohti kokku	Ühegi puuduseta	Tegevuskohti, vähemalt 10 puudust
Harju	103		103	39	15
Hiiu	3		3	1	
Ida-Viru	30	2	32		9
Jõgeva	5		5		1
Järva	3	1	4		
Lääne	5	1	6		
Lääne-Viru	6	1	7		3
Põlva	7		7		3
Pärnu	10	2	12	4	
Rapla	6	2	8	1	
Saare	3	1	4		
Tartu	33	3	36	4	4
Valga	9	1	10		2
Viljandi*					
Võru	5	1	6		4
Kokku	228	15	243	49	41

*Ühtegi Viljandi maakonna nimistut kontrollitavate tegevuskohtade valimisse ei sattunud.

Puuduste tuvastamisel teavitab haigekassa partnerit nendest ning selgitab välja kõrvalekallete põhjused. 2017. aasta I poolaastal läbi viidud kättesaadavuse kontrollidel tuvastatud puuduseid ei olnud seisuga 07.07.2017 täielikult kõrvaldanud 12 perearsti. Puuduste põhjused on haigekassale

teada ning vajadusel viiakse läbi täiendavad kontrollid veendumaks üldarstiabi teenuse kättesaadavuses antud nimistutes.

Kokkuvõte

Kokku viidi üldarstiabi teenuse kättesaadavuse kontroll 2017. aasta I poolaastal läbi 234 nimistu (so 29,2% kõigist nimistutest) 243 tegevuskohas.

Üldarstiabi teenuse kättesaadavus (vastuvõtule pääsemine) oli nõuetekohaselt tagamata ühes tegevuskohas. Mujal pääsesid patsiendid vastuvõtule ettenähtud aja sees. Enim tuvastati puuduseid seoses teabe avaldamisega (enam kui kolmveerandil kontrollitud tegevuskohtadest). Viidendikus tegevuskohtadest oli täitmata muudatustest teavitamise nõudeid.

Kõikide tuvastatud puuduste puhul jätkab haigekassa lepingupartneriga suhtlust, et täpsustada kõrvalekallete põhjused ja nende likvideerimisega seotud asjaolud tagamaks jätkuvalt üldarstiabi teenuse kättesaadavus.